

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2014/15:12

Fredagen den 7 november

§ 1 Jordbruk och fiske

Landsbygdsminister Sven-Erik Bucht

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 13–14 oktober 2014

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 10–11 november 2014

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar landsbygdsminister Sven-Erik Bucht med statssekreterare och medarbetare välkomna. Finns det några utestående A-punkter? Det finns det inte. Då kan vi gå vidare till återrapporten från rådets möte den 13–14 oktober. Finns det något att tillägga, statsrådet?

Anf. 2 Landsbygdsminister SVEN-ERIK BUCHT (S):

Jag ber om ursäkt för att jag har så dålig röst. Jag har drabbats av en förkylning som slagit sig på stämbanden.

När det gäller återrapporteringen är givetvis jag och mina medarbetare beredda att svara på frågor. Rapporten är inskickad till er.

Anf. 3 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Jag har en fråga som gäller punkten om fiske och fiskekvoter i återrapporteringen. Finland framhöll en ståndpunkt om behovet av att skydda svaga laxbestånd, vilket Sverige gav stöd för. Min fråga gäller innebörden av detta stöd. Det sker sedan ett par år tillbaka, vilket ministern mycket väl känner till, ganska tuffa förhandlingar mellan Sverige och Finland om hur vi ska hantera vårt laxbestånd. Finland är många gånger ganska tufft i förhandlingarna och vill ha en reglering av svenskt kustfiske men ser inte gärna några regleringar på den finska sidan. Har det nu skett något slags förändring i den svenska ståndpunkten i förhållande till den andra medlemsstaten Finland vad gäller laxen?

Anf. 4 Landsbygdsminister SVEN-ERIK BUCHT (S):

Dessa förhandlingar ligger egentligen utanför det här, men den finska positionen hade förändrats. Finland har tidigare varit ganska tufft, som Hammarbergh säger. Man var beredd att minska antalet med 10 procent, vill jag minnas att det var – ni får rätta mig om jag har fel.

Anf. 5 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Finnarna är ofta duktiga på att förhandla. För Finska viken är kvoten oförändrad, men i övriga laxområden är det en minskning av kvoten. Återigen är min fråga om det skett en förändring av den svenska positionen i de bilaterala diskussionerna mellan de två medlemsstaterna vad gäller regleringen av kustfisket. Innebär det stöd som Sverige gett uttryck för här ett stöd för den finska positionen? Är det fråga om en förändring av den svenska positionen?

Anf. 6 Landsbygdsminister SVEN-ERIK BUCHT (S):

Jag överlämnar frågan till min medarbetare.

Anf. 7 Departementsrådet TOMAS DAHLMAN:

När det gäller Finska viken är det faktiskt så att Finland ville ha en kraftig minskning, medan Estland krävde oförändrade kvoter. Den estniska linjen kom att gälla. Det är ett fiske som bara Estland och Finland delar på.

Vad sedan gäller Torne älv sköts det inom ramen för en särskild överenskommelse mellan Sverige och Finland. Det är Havs- och vattenmyndigheten, HaV, som sköter förhandlingarna för Sveriges räkning. Detta är inte en del av överenskommelsen. Det är så det är organiserat.

Jag vill också säga att Finland både i år och förra året har drivit på för kraftiga minskningar av laxkvoterna.

Anf. 8 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Det förs diskussioner i Finland om att man återigen vill se regleringar på den svenska sidan men ogärna regleringar på den finska sidan. Hur vi för diskussionerna under den här typen av rådsmöten är en viktig del i detta sammanhang.

Anf. 9 ORDFÖRANDEN:

Jag tolkar det som ett medskick. Vill landsbygdsministern kommentera det?

Anf. 10 Landsbygdsminister SVEN-ERIK BUCHT (S):

Nej.

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:

Vi går vidare till rubriken "Fiske" och punkt 4, Förslag till rådets förordning om fastställande av fiskemöjligheterna för EU-fartyg med avseende på vissa djuphavsbestånd för 2015 och 2016.

Anf. 12 Landsbygdsminister SVEN-ERIK BUCHT (S):

Herr ordförande! Utifrån den särskilda överläggningen i miljö- och jordbruksutskottet har regeringen gjort några förtydliganden i den svenska ståndpunkten avseende förslaget om kvoter för djuphavsarter för 2015 och 2016. Jag ska nu redogöra för den nya ståndpunkten.

Regeringens övergripande målsättning är att förvaltningsåtgärder ska beslutas i linje med den reformerade gemensamma fiskeripolitikens mål

och principer. Vad gäller fiskemöjligheterna för djuphavsarter anser regeringen således att det är angeläget att nå målet om maximalt hållbart uttag, att reformens mål om landningsskyldighet möjliggörs och att den vetenskapliga rådgivningen i största möjliga mån ska följas.

Regeringen anser vidare att det är viktigt att beakta principen i FN-avtalet om gränsöverskridande fiskebestånd och de internationella riktlinjerna för djuphavsfiske från 2008, i synnerhet avseende kraven på beståndsbedömningar, konsekvensbedömningar och tillämpning av försiktighetsprincipen.

I det ljuset välkomnar regeringen föreliggande förslag. Regeringen kommer vid rådsmötet därför att verka för en så restriktiv och hållbar kompromiss som möjligt, innebärande att noll-TAC:erna för djuphavshajar ligger fast och att vi uppnår väsentliga minskningar av kvoterna för fläckpagell.

Med anledning av diskussionen i miljö- och jordbruksutskottet i går angående bottentrålning vill jag passa på att klargöra att regeringen anser att rådet skyndsamt bör anta en position inför trilogien med Europaparlamentet avseende kommissionens förslag om en tillträdesregim för djuphavsarter, presenterat 2012. Detta förslag ger en mer heltäckande förvaltning av djuphavsfisket och dess inverkan på den marina miljön. I detta sammanhang anser regeringen att utfasningen av fiske med bottentrål och bottenstående nät är en mycket viktig åtgärd. Men detta är alltså en annan förhandling än den som är föremål för behandling här i nämnden i dag.

Anf. 13 MAGNUS OSCARSSON (KD):

Herr ordförande! I Sveriges riksdag har vi haft en enighet gällande fiskeripolitiken. Det är viktigt att Sverige fortsätter att ha en tydlig röst. Jag vill bara ge medskicket att Sverige bör fortsätta ha en tydlig ståndpunkt.

Anf. 14 JENS HOLM (V):

Jag tycker att det har blivit klara förbättringar i den svenska positionen efter vår överläggning i miljö- och jordbruksutskottet i går. Det välkomnar jag. Jag ser också förbättringar i EU-förordningen jämfört med hur det sett ut tidigare. Visserligen föreslås i förordningen fortfarande höjda kvoter för fyra bestånd. Man föreslår oförändrade kvoter för en mängd bestånd där jag tycker att man borde ha förslag om sänkningar. Ices, Internationella havsforskningsrådet, föreslår skarpare kvoter för 2015. Som jag bedömer det uppnår EU de kvotnivåerna 2016. I ljuset av att vi ska följa det som vetenskapen säger borde vi ha följt Ices tydligare i det avseendet. Men jag tycker ändå att det har gjorts väldigt bra framsteg, och det är jag nöjd med.

Vad gäller destruktiva fiskemetoder, som bottentrålning, välkomnar jag det som ministern nu framförde. Jag tyckte att ministern refererade till ett EU-beslut eller en tidigare EU-förordning. Jag undrar helt enkelt om det är EU-förordning 371 från 2012 som avses. Där tar man upp djuphavsarter och talar om ett förbud mot bottentrålning som skulle träda i kraft inom två år. Nu är det 2014, så egentligen borde bottentrålning faktiskt bli förbjudet i år. Men är det den förordningen som avses?

Anf. 15 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Herr ordförande! Jag tackar statsrådet för redogörelsen. Jag kan börja med att säga att jag instämmer i inlägget från Kristdemokraternas Magnus Oscarsson om vikten av att Sverige fortfarande har en tydlighet när det gäller fiskefrågor och att vi fortsätter att vara den tydliga och viktiga rösten i Europa för en sund och hållbar fiskeripolitik.

Jag vet att tiden varit kort från det möte som miljö- och jordbruksutskottet hade i går. Jag förstår också att det kanske är problematiskt att uppdatera handlingar och så vidare. Men ett tydligt medskick är att det hade varit bra om vi fått detta på pränt också i en uppdaterad skriftlig ståndpunkt från regeringen. Nu har kansliet på den korta tiden hunnit med att uppdatera kanslihandlingarna från EU-nämnden, och det borde även departementet klara av, kan jag tycka. Jag bara skickar med det.

Anf. 16 ORDFÖRANDEN:

Även handlingen från Regeringskansliet ligger faktiskt på bordet.

Anf. 17 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Jag kan inte se att den skulle vara uppdaterad i enlighet med det som nu framkom muntligt.

Anf. 18 ORDFÖRANDEN:

Då är det möjligt att just Ulrika Karlssons plats inte fick handlingen. Det som låg på min plats motsvarade i alla fall exakt det som ministern nu läste upp. Men vi kan väl ta det som ett medskick att det är bra att vi alltid får handlingarna i förväg så fort det någonsin går. Det medskicket stöder jag absolut. Om det har skett något fel med de handlingar Ulrika Karlsson fått ber jag om ursäkt. Den uppdaterade handlingen finns tillgänglig här. Vi kan se till att Ulrika Karlsson får den.

Anf. 19 Landsbygdsminister SVEN-ERIK BUCHT (S):

Vi har skickat handlingar, men det kanske har blivit någon miss någonstans. Jag tar i alla fall till mig medskicket.

Frågan från Jens Holm om vilken förordning som avses kan jag inte svara på, så jag överlåter den till departementsrådet.

Anf. 20 Departementsrådet TOMAS DAHLMAN:

Jag ska försöka svara på frågan. Det handlar om två olika lagstiftningsakter. Den ena reglerar kvoter, och det är den som är uppe nu. Sedan finns det ett förslag. Det gäller inte det som Jens Holm refererar till, utan det måste röra sig om en annan akt. Detta är ett förslag från kommissionen från 2012 som nu ligger hos Europaparlamentet och rådet. I det förslaget föreslår kommissionen att bottenrålningen ska fasas ut. Sveriges regering stöder detta och har gjort det hela tiden. Däremot har olyckligtvis Europaparlamentet röstat nej till just den delen. Det här kommer att gå till förlikning mellan rådet och Europaparlamentet. Regeringen kommer att fortsätta att företräda samma linje. Anledningen till att dokumentet inte har skickats över är att det inte är uppe på rådet nästa vecka, men vi kan naturligtvis ordna fram förslaget från 2012.

Anf. 21 JENS HOLM (V):

Jag tycker att det vore bra om vi fick oss det till handa. Jag välkomnar den svenska hållningen också när det gäller bottentrålning. Jag tycker verkligen att man ska ta upp den frågan. Även om det är fiskekvoter som är uppsatta på dagordningen nu tycker jag att vi ska understryka och påminna om bottentrålningen. Det var ju just det som ministern läste upp, så jag är nöjd med det.

Anf. 22 ORDFÖRANDEN:

Då konstaterar jag sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt plus ett antal medskick om en tydlig och stark fiskepolitik med så strikta krav som det någonsin går från en i princip mycket tydlig majoritet.

Då går vi vidare till punkt 5 på dagordningen, Statligt stöd i Republiken Cypern i form av skattebefrielse på motorbränsle som används för jordbruksändamål. Jag har hört att man har ändrat sin begäran från 2020 till att begränsa tiden till två år.

Anf. 23 Landsbygdsminister SVEN-ERIK BUCHT (S):

Ordförande! Det finns ett omfattande regelverk på statsstödsområdet. Regelverket har förhandlats fram av medlemsstaterna, och det finns i många fall utrymme för att bevilja statligt stöd.

Mot bakgrund av Sveriges ställning som exportberoende land är vår principiella inställning att reglerna för statsstöd så långt som möjligt ska följas för att bidra till konkurrens på lika villkor.

Regeringens uppfattning är att statligt stöd utöver regelverket bör reserveras för tillfälliga, verkligt svåra situationer när det inte finns någon annan lösning. Detta redogjorde regeringen för i går i miljö- och jordbruksutskottet. Efter mötet i utskottet har dock Cypern ändrat sin begäran till att stödet ska gälla till och med år 2016 i stället för till år 2020.

Efter justeringen handlar det alltså om ett mycket begränsat stöd som sannolikt inte får några effekter på den inre marknaden. Mest troligt innebär denna förändring att många av de hittills skeptiska medlemsstaterna kommer att inta en mer flexibel syn på Cyperns begäran.

Mot den bakgrunden och i enlighet med hur Sverige tidigare har hanterat liknande frågor anser jag att Sverige bör vara berett att lägga ned sin röst, om det visar sig att Sverige annars ensamt – och jag understryker ensamt – skulle rösta nej. I sådant fall avser regeringen att genom en deklaration tydligt klargöra den svenska synen på statsstöd som inte följer det gemensamma regelverket.

Anf. 24 JOHNNY SKALIN (SD):

Regeringen säger att konkurrens på lika villkor ska gälla. Det håller jag också med om när det gäller de marknadspåverkande åtgärderna inom Europeiska unionen inom ramen för den fria handeln. Men jag tycker att jordbruksfrågor bör ligga utanför den fria marknaden.

Vi har i dag en enhetlig jordbrukspolitik som går ut på att EU ska kunna skapa en egen försörjning genom jordbruksprodukter, inte att varje enskild stat ska kunna göra det. Detta kommer att ställa till problem den

dag som vi står inför ett reellt faktum med en form av kris – det kan vara vilken typ av kris som helst – som medför att vi inte kan garantera vår egen försörjning. Om Sverige och hela Europa hamnar i en kris samtidigt, vem kommer då att se till att vi kan försörja vår egen befolkning? Jag är inte säker på att någon annan kommer att göra det i händelse av att det skulle ske på bekostnad av försörjningen av den egna befolkningen.

Jag vill bara beklaga den utveckling som har lett till att vi i dag kan försörja bara halva vår befolkning. Resten måste vi importera för att tillgodose det behov som vi har.

I det här fallet begär Cypern stöd för två år extra för att kompensera sitt jordbruk. Det är inte så mycket begärt, tycker jag, om man har minskat tiden från 2020.

Jag ser inte varför regeringen inte kan ställa sig bakom detta och varför man reserverar sig och ska lägga ned sin röst om det visar sig att man är helt ensam med sin ståndpunkt. Visa lite barmhärtighet i stället och stöd Cypern, så att Cypern kan upprätthålla sitt eget jordbruk, vilket vi också skulle behöva göra här i Sverige! Fortsätter den här utvecklingen kommer vi snart att ha en ännu lägre egenförsörjningsgrad.

Jag beklagar den här utvecklingen. Jag tycker att det ska vara upp till varje enskilt land inom EU att avgöra sin egen jordbrukspolitik. Precis som vi från vårt parti föreslår skulle vi kunna införa till exempel en djurvälståndssättning. Sveriges kriterier för djurhållning är bland de absolut hårdaste i världen. Om vi ska kunna behålla den stränga lagstiftningen – vilket jag tycker att vi ska göra och inte bara upprätthålla utan förstärka den – måste vi kunna införa egna former av stöd för att upprätthålla vårt eget jordbruk i Sverige. Jag tycker att man ska kunna göra det också i andra länder.

Mot den bakgrunden vill jag anmäla avvika mening.

Anf. 25 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Mycket kort vill jag säga att vi stöder regeringens ståndpunkt.

Anf. 26 Landsbygdsminister SVEN-ERIK BUCHT (S):

Det finns ju ett regelverk kring detta, och det finns också sedan tidigare en bred politisk enighet i Sverige i dessa frågor. Jag har inget annat att tillägga.

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i denna fråga. En avvikande mening har anmälts från Sverigedemokraterna.

Då går vi vidare till punkt 6, Kommissionens ändringsskrivelse nr 1 till förslaget till den allmänna budgeten för 2015.

Anf. 28 Landsbygdsminister SVEN-ERIK BUCHT (S):

Ordförande! Ordförandeskapet har bjudit in medlemsstaterna för att diskutera kommissionens första ändringsskrivelse för 2015 års EU-budget. Detta är ovanligt eftersom ändringsskrivelser formellt behandlas i budgetkommittén under finansministrarnas ansvarsområde.

Om jag är rätt informerad kommer statssekreteraren på Finansdepartementet hit direkt efter mig, och han kan sannolikt svara på eventuella frågor om budgetförhandlingarna.

Anledningen till att ändringsskrivelsen tas upp i jordbruks- och fiskerådet är bland annat att den innehåller ett beslut om att krisreserven ska finansiera de krisåtgärder som har vidtagits på jordbruksområdet i samband med det ryska importstoppet.

Krisreserven finansieras genom en neddragning av direktstödet om ca 1 procent. De flesta medlemsstater ställer sig kritiska till detta förfarande eftersom kommissionen under hösten har informerat medlemsstaterna om att krisåtgärderna i samband med det ryska importstoppet skulle finansieras inom ordinarie marknadsåtgärdsbudget.

Regeringen ifrågasätter att kommissionen ändrar förutsättningarna för beslutande åtgärder i efterhand, vilket nu sker genom ändringsskrivelsen. Rådet har ännu inte tagit fram någon position i frågan, utan en fortsatt behandling ska ske i samband med förlikningsmötet med Europaparlamentet om budgeten för 2015. Jordbruksministrarna ska alltså inte fatta några beslut, utan frågan är uppe för meningsutbyte.

Anf. 29 MAGNUS OSCARSSON (KD):

Ordförande! Frågan kom ju upp på gårdagens möte i miljö- och jordbruksutskottet. Då talades det om 5 procent. Jag tackar för svaret där, men ni kan väl än en gång bara redogöra för detta, så att vi vet vad som gäller. Det var lite oklart i går. Jag vet att landsbygdsministern ska komma till vårt utskott och berätta om det här, men det vore väldigt bra med ett klargörande om vad som gäller.

Alliansens ståndpunkt är naturligtvis – precis som ministern var inne på – att man inte kan plocka från nästkommande år, utan det måste vara ordning och reda kring vad företagen kan få. Så det vore bra med ett svar.

Anf. 30 ORDFÖRANDEN:

Jag har också precis hört att ansvarig minister kommer att komma till jordbruksutskottet och diskutera frågan mer i detalj.

Anf. 31 Landsbygdsminister SVEN-ERIK BUCHT (S):

När det gäller siffrorna överlåter jag frågan till Eva Sjögren.

Anf. 32 Departementsrådet EVA SJÖGREN:

Jag är medveten om de 5 procent som nämndes i går i jordbruksutskottet. Det rådde en viss begreppsförvirring som hade med den finansiella disciplinen att göra. Det var därför som det blev 5 procent i går i jordbruksutskottet. När det gäller det som det handlar om här – en neddragning av direktstöden – är det 1 procent som är det korrekta. Hoppas att detta var ett klargörande.

Anf. 33 EMIL KÄLLSTRÖM (C):

Det är ju en väsentlig skillnad mellan 1 procent och 5 procent. Trots denna skillnad undrar jag om det från departementet finns några prelimi-

nära beräkningar av vad konsekvenserna skulle bli – om detta skulle gå igenom – för de svenska företag som omfattas av detta.

Anf. 34 Landsbygdsminister SVEN-ERIK BUCHT (S):

Jag konsulterar mina medarbetare för att höra om vi har några sådana beräkningar.

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

Nämnden kan nog ge er en minuts betänketid.

Anf. 36 Departementsrådet EVA SJÖGREN:

Jag ska göra ett försök att svara på frågan. Krisreserven innebär 1 procents avdrag på direktstöd på över 2 000 euro. Lantbrukare som får mer än 2 000 euro i direkt stöd får ett linjärt avdrag på stödet. Exakt hur det slår för svenska lantbrukare och olika sektorer har vi ingen information om nu. Men i går i miljö- och jordbruksutskottet ombads landsbygdsministern att återkomma till utskottet och redogöra generellt för effekterna för det svenska jordbruket av det ryska importstoppet.

Det är också möjligt att vi kan komma med mer detaljerad information om detta, om detta skulle bli beslutet vid det tillfället.

Anf. 37 EMIL KÄLLSTRÖM (C):

Jag tackar så mycket för svaret. Vi har kolleger i det berörda utskottet som också ser fram emot den informationen. Vi från Alliansen har ingen avvikande mening, men vi vill ändå poängtera vikten av att det finns en långsiktighet i systemen. Ingen av oss är någon älskare av den gemensamma jordbrukspolitiken, men för de berörda företagen är det ändå ett system som man är intvingad i. Då ligger det ett ansvar på oss att inte ändra spelreglerna med några månaders varsel. Detta är viktigt att ha med sig i processen framgent.

Anf. 38 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag att det finns stöd för regeringens inriktning i denna fråga. Det är ju en diskussionspunkt. Det finns också ett antal medskick om framtida diskussioner i ansvarigt utskott.

Då går vi vidare till punkt 7 på dagordningen, Övriga frågor. Jag föreslår att vi delar upp det så att vi först tar den punkt som är utskriven i förväg och som finns med här om den gemensamma förklaringen från Visegradländerna plus de tre andra om förslaget till rådets förordning om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter.

Anf. 39 Landsbygdsminister SVEN-ERIK BUCHT (S):

Jag är beredd att svara på frågor, om det är någon av ledamöterna som undrar över något.

Anf. 40 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen. Sedan gäller det tillkommande övriga punkter. Det finns tre upptagna i handlingarna. Det är ministerdeklarationen om konferensen om honungsbin, åtgärder för att bekämpa majsrot-

baggen och harmonisera godkännandeprocessen för växtskyddsmedel och stärka stödet till unga jordbrukare plus två ytterligare nya tillkommande punkter om ryskt importstopp och regionalt stöd till nektarin- och persikoodlare från Grekland samt – på begäran av ordförandeskapet – domännamn för vin på internet. Det här är en punkt som jag blev förundrad över att den kommer upp just nu.

2014/15:12
7 november

Anf. 41 Landsbygdsminister SVEN-ERIK BUCHT (S):

Jag är beredd att svara på frågor om det är någon som har en fråga.

Anf. 42 ORDFÖRANDEN:

Jag har en fråga. Är det så att det italienska ordförandeskapet vill att man ska ha ett särskilt, nytt domännamn med något slags vintema, så ställer jag mig frågande till det. Är det detta som man begär?

Anf. 43 Kanslirådet FREDRIK LANGDAL:

Det är lite mer komplicerat än så när det gäller generiska toppdomännamn. Det finns generiska domännamn som är landanknutna, till exempel .se. Sedan finns det ännu högre såsom .com. Då är frågan om ifall man ska skapa domännamn av typen .wine.

Detta finns det en stor oro för i vissa vinproducerande länder inom Europa. Man är rädd att det ska leda till att de viner som är geografiskt ursprungsskyddade, som har geografiska ursprungsbeteckningar, drabbas av falsk marknadsföring och att det snyltas på det goda renommé dessa viner har. En amerikansk firma skulle till exempel kunna registrera bordeaux.vin och sälja amerikanskt vin under det domännamnet.

Ordförandeskapet ber kommissionen att informera rådet om hur förhandlingarna går i organisationen ICANN som sköter det här.

Anf. 44 ORDFÖRANDEN:

Tack så mycket för informationen! Därmed är jordbruksrådets agenda avslutad. Jag tackar statsrådet med medarbetare för närvaron.

§ 2 Ekonomiska och finansiella frågor – budget

Statssekreterare Max Elger

Återrapport från informellt ministermöte den 30 oktober 2014

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 14 november 2014

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

Nämnden välkomnar Max Elger, statssekreterare på Finansdepartementet. Vi kommer att få en redogörelse för EU:s budgetprognos för 2015. Dessutom undrar vi om han har någon återrapport från det informella mötet.

Anf. 46 Statssekreterare MAX ELGER:

Det är roligt att vara här! Jag heter som sagt Max Elger och jobbar som statssekreterare på Finansdepartementet med ansvar för budgetfrågor. I den egenskapen representerar jag regeringen på de Ekofinmöten som behandlar EU:s årsbudget. Ett sådant är i antågande nästa vecka.

Jag kommer i det följande att utgå från det underlag som ni har tagit del av men ska försöka ge en något mer fyllig bild – i alla fall i vissa dimensioner – än den som framgår där, framför allt i fråga om läget i förhandlingarna och förhandlingslandskapet.

Det här är en process som är rörlig materia. Ni hanterade i går skriftligen en del av det jag hade tänkt tala om, nämligen frågan om ändringsbudget 6 och bni- och momsbaserna. Jag tänker därför inte försjuka så mycket i det. Jag vill emellertid tacka för en skyndsam hantering. Det är nämligen så att frågan kommer att diskuteras, om den inte rentav diskuteras i detta nu, av finansministern på Ekofinmötet som pågår. Så tack för det arbetet!

Jag kommer att börja med att tala om processen; sedan kommer jag att gå igenom de förslag till årsbudgetar som är för handen. Jag kommer att diskutera några av de andra förhandlingskort som ligger på bordet – ändringsbudgetar, flexibilitetsmekanismer med mera. Slutligen kommer jag att redogöra för det mandat regeringen söker.

Men som ordföranden påpekade skulle jag vilja inleda med en kort återrapport från det informella Ekofinmötet i Venedig, som ägde rum för lite drygt en vecka sedan. Det framkom ingen ny information, utan deltagarna redogjorde för redan kända ståndpunkter. Materiellt sett finns det alltså inte mycket att berätta om just det mötet. Sverige representerades av budgetavdelningen.

Jag börjar med att gå igenom processen som den har sett ut hittills. Den 11 juni antog kommissionen sitt budgetförslag för 2015. Det är det förslag som både rådet och parlamentet utgår från när de gör sina respektive läsningar eller reviderade förslag.

Den 2 september, under den tidigare regeringen, antogs rådets läsning. Det är det förslag som vi och övriga restriktiva medlemsländer håller fast vid tillsammans med övriga medlemsländer förutom Storbritannien, som i det här läget reserverade sig.

Den 22 oktober antog Europaparlamentet sin läsning av kommissionens förslag. Nu pågår sedan förra onsdagen, den 28 oktober, ett förlikningsförfarande mellan rådet och parlamentet. De ska komma överens för att vi ska få fram ett budgetförslag.

Om de diskussionerna kan jag utifrån den information jag har fått kortfattat säga att de främst har fokuserat på det ni behandlade i går, nämligen problemet som Storbritannien upplever med en mycket hög inbetalning av medlemsavgifter till följd av bni- och momsrevideringen. Det har inte varit någon större rörelse i diskussionen om förslagen till årsbudget, i alla fall inte vad jag har inhämtat.

Nästa fredag, den 14 november, äger slutförhandlingen i förlikningsprocessen rum. Det sker parallellt med budget-Ekofin, och ambitionen är naturligtvis att rådet och parlamentet då ska komma överens. Om så blir fallet fastställer parlamentet budgeten två veckor senare.

Det är den process vi lever i. Nu kommer jag kort att diskutera de förslag till årsbudgetar som ligger på bordet. I juni presenterade kommissionen sitt förslag. Det är en åtaganderam om 145 miljarder euro, vilket är en ökning med 2,9 miljarder euro i förhållande till föregående år. Betalningarna ökar i förhållande till föregående år med 6,8 miljarder. Det är en ökning med nästan 5 procent. Vi har nästan ingen inflation i euroområdet – 5 procents ökning är ett betydande tillskott också i reala termer.

Det vi främst invänder mot i detta förslag är marginalen på betalningarna som är minus 0,011, det vill säga 11 miljoner euro. Kommissionen väljer i sitt förslag att bryta igenom budgetramen. Det är, tycker vi, inte motiverat under de omständigheter som råder och inte heller förenligt med det regelverk vi har. Det rimmar alltså illa med vår restriktiva linje. Den kritiken delar vi för övrigt med likasinnade medlemsländer, alltså >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

Rådets läsning, som antogs av den förra regeringen, innebär ett mer återhållsamt förslag. Det är det vi står fast vid. Det har också mer rimliga marginaler. Marginalerna är ju till för att hantera eventuella oförutsedda händelser under året. Vi tycker att de är mer smakliga i rådets läsning.

Parlamentets läsning är mycket expansiv. Värt att notera är att marginalen för betalningar är minus 4 miljarder euro. Det betyder att man ignorerar budgetramarna helt och fullt. Det är en expansion med 11 miljarder euro i förhållande till föregående år, ungefär 8 procent. Det är långt över tillväxt och inflation. Det tycker vi alls inte är förenligt med den restriktiva linje Sverige driver.

Vår kritik mot både kommissionens och parlamentets förslag är kort och gott att man bryter igenom budgetramarna under de här omständigheterna.

Jag skulle kort vilja säga något om kommissionen och detta att bryta igenom med 11 miljoner euro. Det är i sammanhanget en liten siffra. Man hade säkerligen kunnat hålla sig inom ramarna om man hade velat det. En tolkning är att man helt enkelt inte vill det. Det är ett demonstrativt brott; man vill liksom tillskansa sig större flexibilitet i framtiden. Det rimmar därmed illa med vår syn på restriktivitet och budgetdisciplin.

Då går vi in på de enskilda förslagen. Jag kommer att göra det summariskt. Tabellerna framgår av det underlag ni har fått.

Jag börjar med rådets läsning. Det finns de som menar att den är alldeles för snål och återhållsam. Jag delar inte den bilden. Faktum är att om vi tittar på kolumnen längst till höger uppe på storbildsskärmen ser vi att betalningarna ökar på alla områden. Totalen, summan som vi ser i den grå raden längst ned på bilden, är en ökning med 3,4 procent. Det innebär alltså en real förstärkning av budgeten i förhållande till föregående år.

Den största ökningen ligger under rubrik 1a, "Konkurrenskraft för tillväxt och sysselsättning", något vi finner angeläget. Det är en ökning med nästan 25 procent. Detta är alltså ett rimligt förslag som innebär en expansion av EU-budgeten i förhållande till föregående år, alldeles oaktat vad andra kan mena.

Tittar vi på andra förslag som är för handen kan vi emellertid konstatera att rådets förslag är återhållsamt i förhållande till de övriga som ligger på bordet. Kommissionen föreslår större satsningar på forskning och infrastruktur under rubrik 1a. Parlamentet föreslår kort och gott mer av allt, vilket framgår av kolumnen längst till höger på skärmen.

Anf. 47 ORDFÖRANDEN:

Sin vana trogen, kan man tillägga.

Anf. 48 Statssekreterare MAX ELGER:

Sin vana trogen. Ingen av spelarna håller sig inom budgetramen. Det är de tre förslag som ligger på bordet. Nog om dem; nu ska jag tala lite om alla andra grejer som kan bli del av förhandlingen nästa vecka.

Vi har sex ändringsbudgetar från kommissionen för innevarande år, alltså inte för årsbudgeten för 2015 utan ändringsbudgetar för 2014. De ligger på utgiftssidan och inkomstsidan.

Jag tänkte kort diskutera dem som ligger på utgiftssidan. Det är ändringsbudgetarna 3, 5 och 7. För att börja med 5 och 7 är dessa beloppsmässigt små; de summerar till lite drygt 100 miljoner euro. Det handlar om att centraleuropeiska länder som har drabbats av översvämningar har ansökt om utbetalningar från solidaritetsfonden. Det är i sak inte mycket att orda om.

Ändringsbudget 3 är expansiv. Den föreslår utgifter på 4,7 miljarder euro, nästan 5 miljarder euro, framför allt till strukturfonderna. Här föreslår man ingen finansiering inom ram, utan kommissionen vill – för första gången, faktiskt – aktivera ett instrument för flexibilitet som heter marginalen för oförutsedda utgifter. Jag kommer att diskutera den något senare, men en av våra stora invändningar mot det förslaget är naturligtvis att man inte finansierar inom ram.

På inkomstsidan har vi 2, 4 och 6. Sexan är det vi behandlade i går, nämligen återverkningar av att man har reviderat bni- och momsbaserna och förklaringen till att Storbritannien plötsligt måste erlägga en rätt stor summa pengar. Tvåan och fyran behandlar dels överskottet från 2013, som ska återföras till medlemsstaterna, dels ökade inkomster av böter under det gångna året, som likaledes ska återföras till medlemsstaterna. De är beloppsmässigt mycket mindre.

Ni diskuterade sexan i går. Bara lite kort: Det som har hänt är att kommissionen har reviderat bni- och momsbasen 20 år tillbaka. Därmed har felen blivit rätt stora för enskilda år. Det gäller framför allt Storbritannien, som nu förväntas betala ungefär 20 miljarder kronor mer än vad som var väntat.

Den fråga som ställs är inte främst om det i sig är rimligt – det är en del av spelets regler – utan om man måste erlagga detta belopp genast den 1 december eller kan titta på mer flexibla lösningar vad avser betalningar. Där är vår hållning att det skulle man kunna göra. Det kanske är en olycklig ordning att medlemsländer ställs inför så stora betalningar med så kort varsel.

Hur ser förhandlingsläget ut i det här? Jo, tvåan, fyran och sexan som innebär att medlemsstaterna får tillbaka pengar håller parlamentet inne för att sätta tryck på rådet att acceptera trean, femman och sjuan som innebär ökade kostnader för rådet. Det är där vi står och går i de frågorna.

Det finns en ytterligare dimension i det här, och det är att man har börjat vilja aktivera ett nytt specialinstrument för flexibilitet. Den nya budgetramen som antogs förra året för 2014–2020 innebär i sig större flexibilitet. Bland annat har man infört en säkerhetsmarginal för oförutsedda händelser, the Contingency Margin. Instrumentet har inte använts hittills. Det är tänkt att användas försåvitt något genuint oförutsett inträffar och som finansiering blott som en last resort, sista utväg, försåvitt allt annat har uttömts.

Kommissionen föreslår både i sitt årsförslag för 2015 och i ändringsbudget 3 att denna marginal ska användas. Vi tycker inte att det har inträffat något oförutsett av den arten att så här stora tilltag kan motiveras. Vi är bekymrade över att kommissionen föreslår en sådan användning. Det skulle kunna verka prejudicerande och innebära att marginalen skulle kunna utnyttjas friare framgent. Det skulle i sin tur urholka budgetramarnas styrande effekt och motverka deras syfte.

Inom parentes: Det äger rum en översyn av budgetramarna för hela perioden år 2016. Har vi då ett track record av återkommande brutna utgiftstak kan det föranleda en diskussion om vidgade ramar, och det är ingenting som ligger i vårt intresse.

Detta är vad jag kan säga om specialinstrumenten, som det förefaller finnas intresse av att nyttja, vilket vi inte är lika intresserade av.

Vad är det då som ska diskuteras, och vad ligger inom ramen för förlikningen? Man ska ju behandla årsbudgeten för 2015, men ändringsbudgetarna ligger på bordet – de är sex stycken. Vår hållning är, tillsammans med likasinnade restriktiva medlemsstater, att ändringsbudgetarna borde finansieras inom ramen och så långt det är möjligt genom omprioriteringar. Vi motsätter oss den felaktiga användningen av marginalen för oförutsedda utgifter som föreslås.

Det som skiljer årets situation från tidigare år är att det är en väldigt stor mängd öppna frågor. Vi har som sagt sex ändringsbudgetar, och det finns till och med osäkerhet om hur enskilda länder ska erlagga sin medlemsavgift. Därutöver har vi en föreslagen ny användning av ett flexibilitetsinstrument. Därutöver har Bucht redogjort för ytterligare en diskuss-

ion om finansiering som möjligen också dyker upp i diskussionerna. Det är lite rörlig materia, med andra ord.

Nu kommer jag till det mandat som regeringen mot denna bakgrund söker. Vi vill driva förhandlingarna utifrån följande principer: Vi strävar efter att förslaget i årsbudgeten ska vara restriktivt och respektera budgetramarna. Vi tycker att i ett läge där många medlemsstater kämpar med nationella konsolideringsåtgärder är det särskilt angeläget med en stram årsbudget även på europeisk nivå. Det är viktigt att förslaget till årsbudget har tillräckliga marginaler mellan åtagandenivå och ram för att kunna hantera eventuella oförutsedda utgifter.

Vi vill undvika en vidlyftig användning av flexibilitetsinstrument eftersom en sådan användning underminerar trovärdigheten i ramverket. Vi verkar för att förslaget ska vila på realistiska prognoser eftersom vi inte ser någon poäng med att betala in en alldeles för hög medlemsavgift. Slutligen anser vi att nya initiativ i så stor utsträckning som möjligt ska finansieras genom omprioriteringar snarare än genom att aktivera olika marginaler. Detta är vår restriktiva linje.

Jag vill också lägga till att det är vår bedömning att Sveriges inflytande blir som allra störst när vi samverkar med andra likasinnade restriktiva medlemsstater. Vi går in i förhandlingen med ambitionen och målet att minimera öknings av den svenska medlemsavgiften. Samtidigt är det, mot bakgrund av de många kort som ligger på bordet, oklart vilket eller vilka förhandlingsbud som kommer i nästa vecka. Det är många beståndsdelar i diskussionen. Regeringen kommer därför att behöva handlingsfrihet att acceptera eller förkasta de förhandlingspaket som presenteras på mötet utifrån, naturligtvis, hur de påverkar Sverige och hur förenliga de är med de principer jag redogjort för.

Med detta vill jag tacka för nämndens uppmärksamhet.

Anf. 49 NIKLAS WYKMAN (M):

Jag tackar för genomgången. Jag tycker generellt att de här ärendena nu är bättre redovisade för nämnden än vad som har varit fallet vid tidigare föredragningar. Det är bra. Det har varit möjligt att ta ställning till detta.

Jag har först ett medskick. Vi vill tydligt instämma i regeringens hållning när det gäller budgetrestriktivitet, budgetdisciplin och så vidare enligt de principer som statssekreteraren redogjorde för. Jag har dock några frågor om det sista som togs upp, alltså det som nu verkar som ett väldigt öppet mandat. Jag vill ändå försäkra mig om att det är det skrivna ordet som gäller och att det alltså inte handlar om ett helt öppet mandat utan om det som står i skrift. Det vill jag gärna ha ett förtydligande om.

Jag vill också gärna ha ett förtydligande av det som vi i går fattade beslut om som en A-punkt men som man nu också redogjorde för, det vill säga sista meningen i regeringens ståndpunkt, där det står att regler måste gälla, i stort sett. I klartext menar man att de här länderna måste betala. Är det alltså inte en fråga om kvantiteten de ska betala utan bara om tidsaspekten? Jag skulle vilja ha ett svar för att få detta tydliggjort.

Vi hade nyligen landsbygdsministern här, och han hänvisade till Finansdepartementet. Nu hänvisade Finansdepartementet tillbaka lite grann

till landsbygdsministern angående vad som egentligen är Sveriges hållning när det gäller finansieringen av åtgärder mot Ryssland liksom hur det i sådana fall ska slå. Eftersom departementen har hänvisat till varandra här kunde det vara bra med ett förtydligande.

2014/15:12
7 november

Anf. 50 ORDFÖRANDEN:

Finansdepartementet ska ju komma till även till jordbruksutskottet, men statssekreteraren kan säkert svara på en del frågor om detta också.

Anf. 51 JOHNNY SKALIN (SD):

Herr ordförande! Budgetfrågorna har vi ju diskuterat tidigare. Vi antog en ny budgettram. Vi var det enda partiet i Sveriges riksdag som anmälde avvikande mening, och det beror på att vi i den förhandlingen hade möjlighet att lägga in veto. Det har vi inte i de här förhandlingarna. Därför inser också vi att vi måste vara med och kompromissa. Jag välkomnar därför regeringens utgångspunkter, men jag hoppas att regeringen står fast vid sin budgetdisciplin. Fortsätter man med den maktöverförande ingångspunkt som den svenska regeringen och regeringar över hela Europa har kommer det att leda till att vi måste frånga budgetdisciplinen senare under mandatperioden.

De maktöverförande åtgärder som man hela tiden vidtar från Europeiska unionens och medlemsstaternas sida innebär ju konsekvent att vi ökar kostnaden för medlemskapet i unionen. Det handlar inte bara om kostnader i pengar utan även i form av demokratiunderskott. Just budgetdisciplinen tycker jag är helt avgörande. Med utgångspunkt i hur det har sett ut tidigare tycker jag också att vi måste ta hänsyn till att den här utvecklingen kommer att leda till ökade utgifter i framtiden. Jag skulle därför vilja se en ytterligare förstärkt budgetdisciplin i så måtto att vi verkar för större marginaler än regeringen säger och att vi kanske ställer oss som den tuffaste förhandlaren i den grupp som är mest kritisk till ökade utgifter på europeisk nivå.

Jag förstår att vi också måste förlika oss någonstans och kompromissa, men om Sverige ställer sig som det land som avviker mest – och alltså utger sig för att vara det mest budgetrestriktiva och kräver störst marginaler – har vi också en möjlighet att vara med och påverka i realiteten. Även de andra budgetrestriktiva länderna måste anpassa sig till Sverige och till övriga länder som har en mer kritisk linje.

Jag välkomnar alltså regeringens utgångspunkter, men jag skulle vilja se en mer långtgående budgetrestriktivitet och att man från regeringens sida garanterar för nämnden att man kommer att vara den regering som driver på hårdast för att hålla tillbaka utgifterna. Detta vill jag skicka med som ett medskick eller en avvikande mening, beroende på hur regeringen ställer sig till vår utgångspunkt.

Anf. 52 JENS HOLM (V):

I ett läge då många medlemsländer, företag och privatpersoner bokstavligen går på knäna under den ekonomiska krisen är det provocerande att budgeten väntas svälla över alla bräddar. Nu, med förhandlingarna med EU-parlamentet, lär det bara bli värre. Jag vill korrigera Johnny

Skalin, Sverigedemokraterna: Vänsterpartiet har anmält avvikande mening mot regeringens upplägg inför budgetförhandlingarna. Det gjorde vi i juli i somras. Det framgår av handlingarna. Då tyckte vi inte att den dåvarande regeringen var tillräckligt tydlig mot ökningarna av utbetalningarna.

Vi tycker att upplägget nu är bra. Vi tycker att det är viktigt att man håller på grundläggande principer, och vi vill önska lycka till i de kommande förhandlingarna.

Jag har en konkret fråga. Det gäller säkerhetsmarginalen för oförutsedda händelser, som kommissionen vill kunna använda. Vad är det för syften man vill använda de pengarna till?

Anf. 53 Statssekreterare MAX ELGER:

Inledningsvis vänder jag mig till ledamoten Wykman. Ja, det är det skrivna ordet som gäller. När vi talar om den brittiska situationen, om jag uttrycker mig så, är det självklart att inga lösningar ska innebära fördelar för medlemsstater på bekostnad av andra medlemsstater. Det innebär att de ska betala, punkt.

När det gäller finansieringen av åtgärder för att bistå dem som drabbas av det ryska importstoppet vill jag säga att det här är en ändringsskrivelse som rör kommissionens förslag till årsbudget. Vi står ju bakom rådets förslag till årsbudget, och den har inte den konstruktion som kommissionen nu har föreslagit i ändringsskrivelsen.

Det kommissionen föreslår är att man i stället för att ta medel ur den ordinarie budgeten ska aktivera krisreserven och därför frigöra resurser på andra områden. Rådets förslag har ingen sådan egenskap. Innebörden av detta är alltså att vi inte har förhållit oss till just denna punkt eftersom den inte är en del av det förslag vi står bakom.

Vi är skeptiska mot processen i kommissionens förfarande, alltså att man plötsligt ändrar förutsättningarna när det gäller hur man ska finansiera utlovade åtgärder. Det ifrågasätter vi att man över huvud taget ska göra. Men i sak har vi inte förhållit oss till ändringen som sådan, och det är av den enkla anledningen att vi företräder rådets upplysta förslag.

Till ledamoten Skalin vill jag säga: Ja, vi ska hålla budgetdisciplin. Däremot är det vår hållning att vi når största möjliga inflytande i de här sammanhangen genom att samverka med andra medlemsstater som är likasinnade och restriktiva, det vill säga inte mäla ut oss som den allra mest restriktiva medlemsstaten. Vi är ett litet land, och vi tror att förhållandet med samverkan med större länder som har likartade intressen länder oss ett större inflytande i de här sammanhangen. Vi har alltså inga planer på att vara det land som avviker mest.

Slutligen aktiveras säkerhetsmarginalen för oförutsedda utgifter i kommissionens förslag på två ställen: i årsbudgeten och i ändringsbudget 3.

I årsbudgeten gäller de 11 miljonerna en del av en stor helhet, så där handlar det mer om att betalningarna överskrider ramen. I ändringsbudget 3, som också föreslås finansieras på detta sätt, handlar det till största delen om medel till strukturfonderna och därutöver, i mycket mindre

Anf. 54 ORDFÖRANDEN:

När det gäller mobiliseringen av krisreserven tolkar jag det ändå som att ni är kritiska, även om du säger att ni inte har tagit ställning för att ni försvarar ett annat förslag. Ni försvarar ett annat förslag och är alltså kritiska till att den ska användas. Har jag förstått det rätt?

Anf. 55 Statssekreterare MAX ELGER:

Vår kritik gäller främst hanteringen, alltså att man har utfäst de här resurserna inom ordinarie budget, och nu kommer man med en ändring som innebär att man frigör resurser för andra områden. Vi tycker att det är ett felaktigt förfaringssätt.

Anf. 56 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Vi stöder regeringens utgångspunkt här. Vi tycker att det är bra med en strikt budgetdisciplin, naturligtvis, och respekt för budgetramarna. Jag tolkar statssekreteraren som att det är det skrivna ordet som gäller, och då är det rådets läsning som är Sveriges förhållningssätt i det här. Vi är inte beredda att ge ett öppet mandat, för det är väldigt stora skillnader gentemot till exempel parlamentets läsning. Statssekreteraren och departementet får helt enkelt återkomma till EU-nämnden om det skulle bli aktuellt. Det handlar ju om nästa vecka, eller hur?

Jag utgår från att vi då ger mandat för rådets läsning, helt enkelt.

Anf. 57 JOHNNY SKALIN (SD):

Jag vill för protokollets skull bara säga att det som Jens Holm anförde inte var det som jag relaterade till. Jag talade om den sjuåriga budgetram som sattes tidigare, där Sverige hade vetorätt. Det hade vi inte vid den förhandling som Jens Holm refererar till.

Anf. 58 Statssekreterare MAX ELGER:

När det gäller att strikt hålla sig till rådets läsning är det ingen realistisk prognos att detta kommer att vara slutförslaget i förhandlingen. Det vore, som jag upplever det, mycket oförnuftigt att låsa sig vid ett förslag som med all sannolikhet inte kommer att ligga på bordet i den förhandling som äger rum i nästa vecka.

Om vi ska nå några resultat i förhandlingen är min bästa rekommendation att vi inte låser oss strikt vid rådets läsning. Men den är naturligtvis vår utgångspunkt i den diskussion som följer, och vi rör oss från den i sällskap av övriga restriktiva medlemsstater för att förverkliga de principer som är fastställda och de mål som är formulerade.

Jag tror att det är oklokt att låsa sig vid ett förslag som sannolikt inte kommer att bli det vi faktiskt diskuterar i den slutliga förhandlingen.

Anf. 59 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Det var lite oroväckande. Vad är i så fall prognosen för vad vi kommer att diskutera?

Anf. 60 MARIE GRANLUND (S):

Mig veterligen har vi, när vi har haft denna typ av ärenden som vi har vartenda år, gett mandat för det som vi tycker är bra. Då har vi haft en bred gemensam uppfattning om detta med restriktivitet. Mig veterligen har statssekreterare aldrig tidigare kommit tillbaka för en ny mandatgivning. Alla förstår att detta är den optimala lösningen, men med tanke på hur EU ser ut kommer det inte att bli exakt så här. Det är en sak med flerårsbudgeten, där vi hade återkommande kontakter och även nattliga möten och så vidare. Detta är lite annorlunda; vi har aldrig tidigare haft en ny mandatgivning.

Anf. 61 ORDFÖRANDEN:

Vad jag har förstått av alla som har yttrat sig här är alla – även regeringen – eniga om att vi ska driva en så restriktiv linje som möjligt och att vi ska undvika att mobilisera olika reserver, kriser och annat. Det finns en enhällighet kring dessa frågor; det är vad jag har förstått. Detta är också vad jag har tolkat att regeringen kommer att arbeta för, sträva efter och kämpa för. Här tror jag att vi allihop är totalt eniga.

Låt mig bara påminna om det sista mandat som den förra regeringen fick. Det var just att det övergripande målet, liksom tidigare år, är att anta att ramen ska vara så restriktiv som möjligt och med god marginal rymmas inom de beslutade taken. Det är så jag tolkar det mandat som vi skulle vilja ge.

Om Moderaterna vill ha en linje där ni tycker att man måste försvara rådets budget och att det blir ett nej från Sverige om den ändras får ni anmäla en avvikande mening. Annars har jag förstått uppdraget från nämnden så som jag nyss redogjorde för.

Anf. 62 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Vi skulle vilja lämna den avvikande meningen om det är så att man landar på parlamentets förslag. Vårt medskick är att vi vill att man ska landa på rådets läsning och rådets förslag. Så är det – punkt.

Anf. 63 ORDFÖRANDEN:

Det tror jag att vi allihop är eniga om. Men jag misstänker att verkligheten kanske blir att det handlar om att komma så nära rådets förslag som möjligt. Är mandatet nu att man ska kämpa så mycket som möjligt för att komma så nära rådets förslag som möjligt och få ett mandat för det, eller vill ni ha ett annat mandat än detta?

Anf. 64 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Jag kan gärna höra statssekreterarens svar på det. Men det är klart att vi vill att regeringen i förhandlingarna ska driva rådets läsning och rådets förslag, helt enkelt. Det är det vi vill att man ska landa på, för vi tycker att det är bra. Vi vill inte se en expansion och att man spräcker budgetramarna på det sätt som parlamentets läsning gör. Vi vill inte landa där, helt enkelt.

Om vi ger ett så öppet mandat härifrån att regeringen tar höjd för att man skulle kunna landa där vill vi nog anmäla avvikande mening till

förmån för någonting annat. Men det är klart att vi inte är oresonliga på det sättet, utan statssekreteraren vet nog vad vi vill att regeringen ska landa på i förhandlingarna.

2014/15:12
7 november

Anf. 65 ORDFÖRANDEN:

Det tolkar jag som en ganska stor enighet.

Anf. 66 Statssekreterare MAX ELGER:

För att tydliggöra: Vi avser att driva rådets förslag. Vi avser att driva det för att uppnå restriktivitet. Men det är ingen realistisk prognos att det slutgiltiga budet i förhandlingen kommer att vara exakt rådets förslag. Det finns en flexibilitet, och nu ska det vara en förlikning.

Vår ambition är att vi ska landa så nära rådets förslag som möjligt. Det är vad jag kan säga. Vi har inte heller någon som helst ambition att genomdriva ett förslag som liknar parlamentets.

Men som sagt: Att helt låsa sig vid rådets förslag tror jag vore oförnuftigt eftersom andra bud kommer att vara de som faktiskt diskuteras på mötet.

Anf. 67 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M):

Då tolkar jag det så här: Vi delar den uppfattningen och ger stöd för den. Vi önskar er all lycka i förhandlingarna, och vi önskar att man landar så nära rådets förslag som möjligt.

Om det är någonting som allvarligt avviker vill vi att regeringen återkommer till EU-nämnden för en ny förankringsprocess, helt enkelt. Det är det ena. Det andra är detta: Ni talar lite grann om att prognosen ser ut som att det inte landar i rådets läsning. Kan ni säga någonting om vad prognosen är att vi då landar i?

Anf. 68 MARIE GRANLUND (S):

Jag vill bara säga att vi är helt eniga, och då måste man ju någonstans våga lita på regeringen, precis som vi litade på den borgerliga regeringen när det gäller att man gör så mycket som möjligt. Vi litade på att det fanns en budgetrestriktivitet.

Jag vet inte vilket mandat ett nytt sammanträde skulle kunna ge. Ska vi då säga nej? Vi bryter en praxis. Jag kan förstå att det finns en oro, och den kan jag också känna eftersom jag verkligen är för budgetrestriktivitet. Men det är något nytt att vi ska börja återkoppla.

Carl Schlyter läste upp det mandat den tidigare regeringen fick. Det blev inte exakt så då heller, eftersom situationen är som den är i EU och eftersom parlamentet finns och har den uppfattning de har. Därför nådde inte heller den tidigare regeringen dit vi alla är överens om att vi vill nå.

Jag kan inte riktigt förstå att vi ska behöva ha ett nytt möte om man inte når fram till detta. Vi måste lita på regeringen och att de gör det de ska göra.

Anf. 69 NIKLAS WYKMAN (M):

Jag tror inte, i enlighet med vad Ulrika Karlsson säger, att frågan är så komplicerad i grunden. Vi har sett regeringens position, som man kan

säga ligger ytterligare åt det restriktiva hållet även jämfört med rådets. Det skulle kunna uppkomma en situation där man allvarligt förskjuter sig ytterligare långt bort och tar stora steg från rådets ståndpunkt, särskilt på de områden där regeringen har avgett sina principer. Det tror jag att vi alla i så fall kan anförtro regeringen och statssekreteraren med att bedöma, och då är det klart att det kan vara rimligt att återkomma till EU-nämnden.

Men det måste givetvis ligga inom en rimlighetsbedömning, och den är i första hand upp till regeringen att göra. Man måste känna att den inte allvarligt avviker från vad man här har föredragit. Om man känner att det dyker upp en allvarlig avvikelse ligger det inom maktutövandet att göra en prövning av huruvida man behöver återkomma så att man inte befinner sig i en situation där man accepterar saker som står i skarp kontrast till vad man har föredragit.

Anf. 70 PAVEL GAMOV (SD):

Herr ordförande! Jag tackar statssekreteraren från föredragningen och för svaren på frågorna.

Från Sverigedemokraternas sida stöder vi regeringens linje om budgetdisciplin och budgetrestriktivitet. Vad gäller rådets förslag är det väl det mest positiva som vi kan se, även om vi skulle vilja ha en ännu mer restriktiv linje om vi fick bestämma.

Frågan handlar lite grann om hur långt regeringen är beredd att sträcka sig. Det är lite otydligt vilket mandat man söker; det är ett brett mandat. Från vår sida vill vi helt enkelt veta hur långt regeringen kan sträcka sig. Det talas här om att rådets läsning och förslag är orealistiska och att det inte är någon särskilt realistisk prognos.

Är parlamentets förslag den lägsta nivån, eller vad är lägsta nivån för regeringen? Finns det något lägsta bud? Jag förstår att regeringen inte kommer att säga nej i förhandlingarna, och jag förstår att man kommer att samarbeta med andra budgetrestriktiva länder. Men det måste ändå finnas någon form av beräkning eller prognos för var golvet ligger någonstans. Det skulle vara intressant att få reda på det.

Anf. 71 ORDFÖRANDEN:

Jag påminner om att regeringens ståndpunkt finns sammanfattad dels i Powerpointpresentationen, dels i skriften på s. 2 och 3. Jag tror att alla här är överens om hur den ska tolkas och hur vi vill att den ska tolkas. Alla medskick går i en tydlig riktning här.

Anf. 72 Statssekreterare MAX ELGER:

Till Gamov: Vi skulle, om detta blev utfallet av förhandlingen och om det blev parlamentets förslag, självklart rösta nej. Det är nämligen det allra mest expansiva förslag som föreligger. Där kommer vi alltid att rösta nej.

Nu är det en förlikning mellan två förslag. En prognos är naturligtvis att det slutgiltiga förhandlingsbudet kommer att ligga någonstans däremellan. Detta är i och för sig ett åtminstone åttadimensionellt objekt, så exakt var ”däremellan” ligger är inte helt lätt att fastställa.

Med detta sagt är det inte vår ambition att allvarligt avvika från rådets läsning. Det skulle vara en nyordning att vi i de här sammanhangen återkom för att förankra eventuella avvikelser som vi bedömer vara allvarliga. Det är ingen nyordning som jag tror skulle vara till gagn för någon av oss, egentligen. Vi har lyckats hantera dessa ärenden på ett alldeles förnuftigt sätt under många år, så min rekommendation är att inte föreslå en sådan ordning.

Men – och det är viktigt – under alla de år som vi har haft denna ordning har vi fått de vad regeringen har bedömt varit de bästa utfallen med avseende på budgetarna och med hänsyn tagen till samarbetet. Det är så vi har jobbat under många år, och jag tycker att det är en ordning som har fungerat väl. Mitt förslag är naturligtvis att EU-nämnden bibehåller denna vad jag bedömer vara konstruktiva praxis.

Anf. 73 ORDFÖRANDEN:

Hur var det nu med Sverigedemokraterna – har ni en avvikande mening eller blir det ett medskick av det ni sade förut?

Anf. 74 JOHNNY SKALIN (SD):

Det är en avvikande mening.

Anf. 75 ORDFÖRANDEN:

Det blir alltså en avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går över till punkt 3 på Ekofinagendan, Förberedelser inför mötet i förlikningskommittén med Europaparlamentet. Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i denna fråga.

Sedan kommer vi till punkt 4, Resultat av mötet i förlikningskommittén med Europaparlamentet. Här har vi alla dessa utskick, diskussioner och Powerpointpresentationer. Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt med en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Anf. 76 Statssekreterare MAX ELGER:

Jag tackar för att jag fick denna möjlighet. Det var trevligt att diskutera detta ärende tillsammans med er.

Anf. 77 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar statssekreteraren med medarbetare för närvaron.

Innehållsförteckning

§ 1 Jordbruk och fiske.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 Landsbygdsminister SVEN-ERIK BUCHT (S)	1
Anf. 3 KRISTER HAMMARBERGH (M)	1
Anf. 4 Landsbygdsminister SVEN-ERIK BUCHT (S)	1
Anf. 5 KRISTER HAMMARBERGH (M)	2
Anf. 6 Landsbygdsminister SVEN-ERIK BUCHT (S)	2
Anf. 7 Departementsrådet TOMAS DAHLMAN	2
Anf. 8 KRISTER HAMMARBERGH (M)	2
Anf. 9 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 10 Landsbygdsminister SVEN-ERIK BUCHT (S)	2
Anf. 11 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 12 Landsbygdsminister SVEN-ERIK BUCHT (S)	2
Anf. 13 MAGNUS OSCARSSON (KD).....	3
Anf. 14 JENS HOLM (V)	3
Anf. 15 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	3
Anf. 16 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 17 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	4
Anf. 18 ORDFÖRANDEN	4
Anf. 19 Landsbygdsminister SVEN-ERIK BUCHT (S)	4
Anf. 20 Departementsrådet TOMAS DAHLMAN	4
Anf. 21 JENS HOLM (V)	4
Anf. 22 ORDFÖRANDEN	5
Anf. 23 Landsbygdsminister SVEN-ERIK BUCHT (S)	5
Anf. 24 JOHNNY SKALIN (SD)	5
Anf. 25 ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M)	6
Anf. 26 Landsbygdsminister SVEN-ERIK BUCHT (S)	6
Anf. 27 ORDFÖRANDEN	6
Anf. 28 Landsbygdsminister SVEN-ERIK BUCHT (S)	6
Anf. 29 MAGNUS OSCARSSON (KD).....	7
Anf. 30 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 31 Landsbygdsminister SVEN-ERIK BUCHT (S)	7
Anf. 32 Departementsrådet EVA SJÖGREN	7
Anf. 33 EMIL KÄLLSTRÖM (C)	7
Anf. 34 Landsbygdsminister SVEN-ERIK BUCHT (S)	7
Anf. 35 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 36 Departementsrådet EVA SJÖGREN	8
Anf. 37 EMIL KÄLLSTRÖM (C)	8
Anf. 38 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 39 Landsbygdsminister SVEN-ERIK BUCHT (S)	8
Anf. 40 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 41 Landsbygdsminister SVEN-ERIK BUCHT (S)	9
Anf. 42 ORDFÖRANDEN	9
Anf. 43 Kanslirådet FREDRIK LANGDAL	9
Anf. 44 ORDFÖRANDEN	9
§ 2 Ekonomiska och finansiella frågor – budget.....	10
Anf. 45 ORDFÖRANDEN	10

Anf. 46	Statssekreterare MAX ELGER.....	10	2014/15:12
Anf. 47	ORDFÖRANDEN.....	12	7 november
Anf. 48	Statssekreterare MAX ELGER.....	12	
Anf. 49	NIKLAS WYKMAN (M)	14	
Anf. 50	ORDFÖRANDEN.....	14	
Anf. 51	JOHNNY SKALIN (SD).....	14	
Anf. 52	JENS HOLM (V)	15	
Anf. 53	Statssekreterare MAX ELGER.....	15	
Anf. 54	ORDFÖRANDEN.....	16	
Anf. 55	Statssekreterare MAX ELGER.....	16	
Anf. 56	ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M).....	16	
Anf. 57	JOHNNY SKALIN (SD).....	17	
Anf. 58	Statssekreterare MAX ELGER.....	17	
Anf. 59	ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M).....	17	
Anf. 60	MARIE GRANLUND (S).....	17	
Anf. 61	ORDFÖRANDEN.....	17	
Anf. 62	ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M).....	18	
Anf. 63	ORDFÖRANDEN.....	18	
Anf. 64	ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M).....	18	
Anf. 65	ORDFÖRANDEN.....	18	
Anf. 66	Statssekreterare MAX ELGER.....	18	
Anf. 67	ULRIKA KARLSSON i Uppsala (M).....	19	
Anf. 68	MARIE GRANLUND (S).....	19	
Anf. 69	NIKLAS WYKMAN (M)	19	
Anf. 70	PAVEL GAMOV (SD)	19	
Anf. 71	ORDFÖRANDEN.....	20	
Anf. 72	Statssekreterare MAX ELGER.....	20	
Anf. 73	ORDFÖRANDEN.....	20	
Anf. 74	JOHNNY SKALIN (SD).....	20	
Anf. 75	ORDFÖRANDEN.....	20	
Anf. 76	Statssekreterare MAX ELGER.....	21	
Anf. 77	ORDFÖRANDEN.....	21	